

Nieznane wody

Bez dodatkowych środków na zbieranie danych i egzekwowanie przepisów istnieje ryzyko porażki zreformowanej wspólnej polityki rybołówstwa

Nic nie wiemy na temat stanu unijnych zasobów ryb. Pobłażliwe systemy kontroli sprawiają, że 30-40 procent konsumowanych ryb pochodzi z nielegalnych, nieraportowanych i nieregulowanych źródeł. Jeśli nasze morza mają odzyskać stabilny i rentowny stan, niezbędne jest posiadanie odpowiednich danych na temat naszego rybołówstwa, oraz system prawidłowego egzekwowania prawa obowiązującego w tym zakresie.

Streszczenie

Można sobie wyobrazić, że w wodach europejskich żyje wystarczająco dużo ryb, aby wykarmić dodatkowych 160 milionów obywateli UE, a unijny sektor rybołówstwa generuje dodatkowy przychód w wysokości 3,2 mld euro rocznie i tworzy 100 tys. nowych miejsc pracy.^{1,2} To mogłoby się urzeczywistnić, gdybyśmy pozwolili, aby zasoby ryb wzrosły do poziomu maksymalnego zrównoważonego odłowu (MSY), poprzez wyznaczenie odpowiednich kwot połowowych. Im wcześniej zasoby ryb zostaną przywrócone do zrównoważonych poziomów, tym wcześniej możliwe będzie czerpanie wszystkich korzyści.

Celem ostatnio przyjętej wspólnej polityki rybołówstwa jest odbudowa zasobów ryb i sprawienie, aby europejskie rybołówstwo ponownie stało się zrównoważone i opłacalne. Osiągnięcie tego celu jest możliwe wyłącznie pod warunkiem dysponowania odpowiednimi danymi dotyczącymi zasobów ryb i właściwego egzekwowania przepisów zapobiegających przełowieniu.

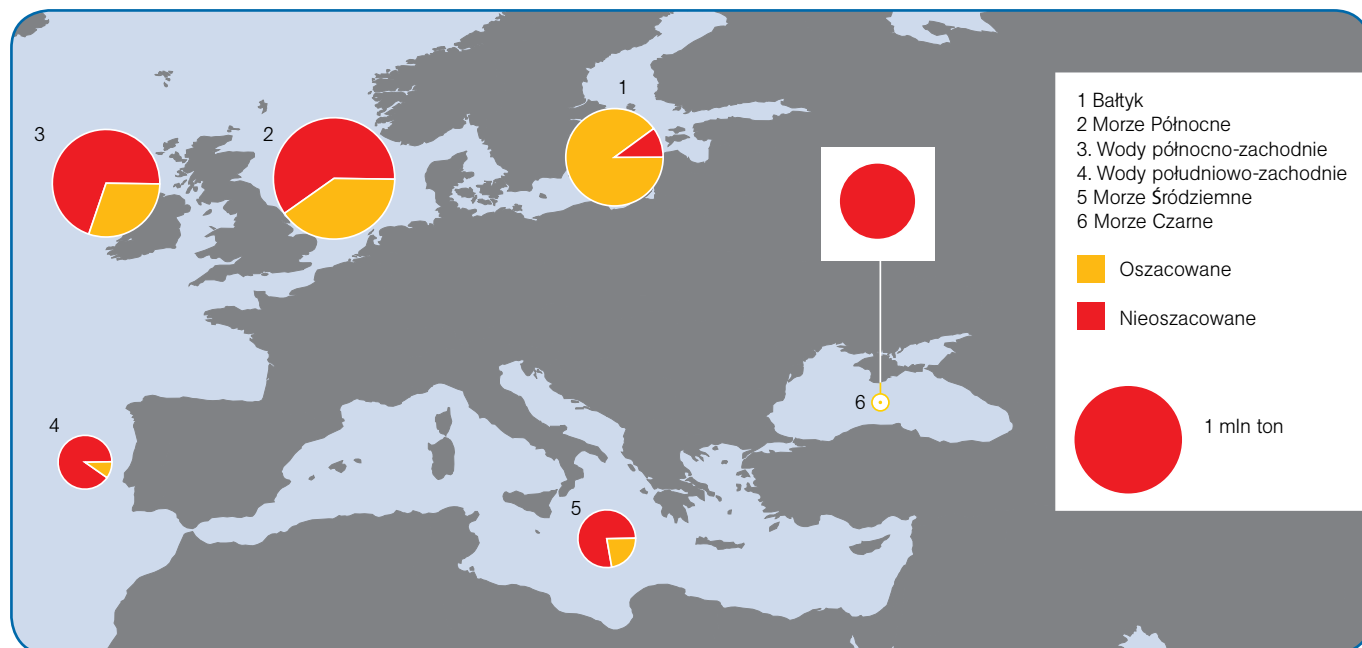
Dla przyszłości europejskich zasobów ryb istotne jest skierowanie instrumentu finansowego WPRy – Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) – na gromadzenie danych, kontrolę oraz egzekwowanie obowiązujących przepisów.

Obecne środki dostępne na zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów wynoszą zaledwie 1,5% wartości wyładunków. Potrójenie tej kwoty do 302 mln euro rocznie byłoby stosunkowo niewielką inwestycją, gdyż dałaby ona korzyści w postaci dodatkowych miejsc pracy i dostaw żywności. Każde 1 euro zainwestowane w gromadzenie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów może potencjalnie zapewnić zwrot w wysokości 10 euro. Co więcej, interesariusze sektora rybołówstwa popierają koncepcję wspólnych przedsięwzięć, a niektórzy z nich domagają się poprawy koordynacji zbierania danych.^{3,4}

Ramy nowych subwencji EFMR stanowią okazję do zdecydowanego zwiększenia środków przeznaczonych na zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów. Wynik nadchodzącego głosowania w sprawie EFMR w Parlamencie Europejskim albo przyniesie dalsze przełowienie, albo wesprze ustalenie właściwych kwot, zrównoważone połowy i odpowiedzialne zarządzanie naszymi zasobami ryb.

Zbieranie danych

Dokładne informacje na temat dostępnej biomasy zasobów ryb w wodach UE umożliwią ustalenie odpowiednich kwot

Źródło: Le Quesne i in.⁵

połowowych. Niestety stan wielu zasobów ryb w UE jest nieznyany.⁶ W północno-wschodnim Atlantyku oszacowano tonaż brutto w odniesieniu do niespełna połowy zasobów ryb. W Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym współczynnik ten wynosi poniżej jednej czwartej (patrz mapa).

Lepsze zarządzanie

Wpływ dysponowania danymi na zrównoważone zarządzanie jest dowiedziony. Wyniki jednego z badań sektora rybołówstwa stwierdziły wyraźny spadek liczebności nieoszacowanych zasobów ryb i oznaki powrotu do zrównoważonego poziomu tam, gdzie zasoby te zostały oszacowane.⁷

Nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (NNN) nie przestrzegają kwot połowowych. W raporcie z 2008 roku oszacowano, że 30-40% ryb złowionych w UE pochodzi z połowów NNN.⁸

Nowa reforma WPRy obemuje wprowadzenie zakazu odrzutów. Jednak bez właściwej kontroli i egzekwowania przepisów cała reforma zostanie zniweczona. Wprowadzenie zakazu odrzutów zostało spowodowane publicznym oburzeniem, po ujawnieniu przez Komisję Europejską, że obecnie rybacy wyrzucają średnio prawie jedną czwartą połowów, a w niektórych rejonach aż 70%. Wyraźnie widać, jak potężna może być rola zbierania danych.⁹

Badania wykazały również, że na całym świecie silne i kompetentne władze publiczne obniżają poziom nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN).¹⁰ Odnosi się to również do krajów europejskich, w których obserwatorzy na statkach zgłaszali próby zastraszania i przekupstwa.¹¹

Europejskie wyniki z kontroli koordynowanych przez Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa wskazują, że co najmniej jeden na 17 unijnych jednostek popełnia jednocześnie naruszenie przepisów.

Aktualne finansowanie

Do tej pory niewiele zainwestowano w zbieranie danych, kontrolę i egzekwowanie przepisów w celu wspierania zrównoważonego rybołówstwa. W latach 2007 - 2013 coroczne inwestycje unijne na zbieranie danych wynosiły 41,5 mln euro. W tym samym czasie UE inwestowała 49,3 mln euro rocznie w kontrolę i egzekwowanie przepisów. Łączne wydatki w wysokości nieco ponad 100 mln euro stanowią jedynie 1,5% wartości wyładunków – pomimo dużej skali przełowienia.¹²

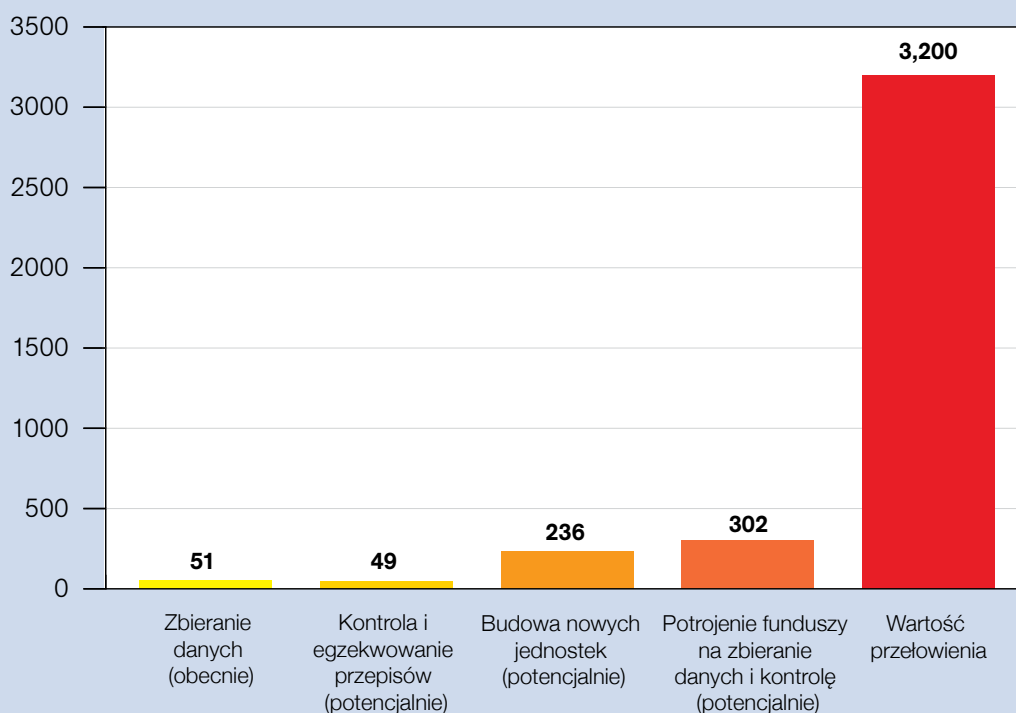
Dane Komisji Europejskiej pokazują, że dotacje na inne przedsięwzięcia, – z których wiele jest szkodliwych – znacznie przekraczają środki przeznaczone na zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów. Na przykład środki przeznaczone na uzyskanie dostępu do wód zagranicznych przewyższają ponad trzykrotnie kwotę wydawaną na zbieranie danych na temat wód unijnych.¹³

Opłacalna inwestycja

Potrojenie wartości obecnego finansowania przeznaczonego na zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów do 302 mln euro rocznie w dużym stopniu pomoże w zwalczaniu przełowienia w UE, co może przynieść dodatkowe połowy warte 3,2 mld € rocznie. Jeżeli przedsięwzięcia te okażą się skuteczne, każde 1 euro zainwestowane w zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów może potencjalnie zapewnić zysk w wysokości 10 euro. Wyraźnie widać, iż stosunkowo niewielkie środki finansowe mogą przynieść ogromne korzyści, gdy przeznaczony się je na zwalczanie przełowienia.

Zwiększone fundusze stanowiąc będą wciąż jedynie 4,6% wartości wyładunków. Ponadto inwestycja wysokości 302 mln euro jest porównywalna z potencjalnym finansowaniem budowy nowych jednostek w ramach EFMR (236 mln euro), zgodnie z poprawką 32b (patrz tabela). Budowa większej liczby jednostek wstrzyma odbudowę zasobów ryb, gdyż

Figure 1. Roczne środki przeznaczone na rybołówstwo unijne (w mln euro)

Źródło: Komisja Europejska^{14,15,16}; Crilly i Esteban¹⁷

przyczyni się do nadmiernych mocy połowowych będących główną przyczyną przełowienia.

Taki poziom zwrotu z inwestycji potwierdzony jest również w innych badaniach na temat zbierania danych, kontroli oraz egzekwowania przepisów. Ocena oddziaływania opracowana przez Europejską Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska Morskiego szacuje, że koszt programu w wysokości 20 mln euro mógłby przynieść zwrot w przedziale 360 – 500 mln euro. Oznacza to zwrot od 18 do 25 euro z każdego zainwestowanego euro.¹⁸

Ostatnio przeprowadzona próba zakazu odrzutów w Wielkiej Brytanii przy użyciu elektronicznego monitoringu wszystkich statków przyniosła ogromny spadek poziomu odrzutów. Roczny koszt monitoringu jednej jednostki wyniósł 9 139 euro, który, jak się szacuje, spadnie do około 8 tys. euro. Jednak nawet tak drogi środek elektronicznego monitorowania – który w skali całej UE może kosztować nawet 1 mld euro – przyniesie zwrot na podobnym poziomie zmniejszenia odrzutów.^{19,20}

Okazja do zmiany

Bez odpowiedniego zbierania danych, kontroli i egzekwowania przepisów, unijne prawo regulujące rybołówstwo może pozostać jedynie polityką na papierze. Braki dostępnych danych są ogromne w związku z nieznanym stanem połowy zasobów ryb.²¹ Zakres nieprzestrzegania kontroli i egzekwowania przepisów dotyczących połowów szacuje się na 30-40%,²² a wskaźnik odrzutów na 23%.²³

Wyniki brytyjskich prób eliminacji odrzutów

Rybołówstwo	Średni wskaźnik odrzutów (w %)	Wskaźnik odrzutów w trakcie próby (w %)
Połowy dorsza włokiem (Morze Północne)	38,0	0,2
Połowy soli włokiem ramowym (Obszar VIle)	28,0	0,1
Połowy gładzicy włokiem ramowym (Obszar VIId i e)	8,0	0,2
Połowy żabnicy włokiem ramowym (Obszar VII)	6,0	1,1
Połowy płaszczy włokiem ramowym (Obszar VII)	12,0	1,3

Źródło: Organizacja ds. Zarządzania Morskiego²⁴

Potencjalne z korzyści ze zrównoważonego zarządzania rybołówstwem są olbrzymie. Nowe ramy finansowania z EFMR stanowią doskonałą okazję do znaczącego zwiększenia środków przeznaczonych na zbieranie danych, kontrolę oraz egzekwowanie przepisów. To wyjątkowa szansa na zwalczenie przełowienia i uzyskania dodatkowych korzyści w postaci wzrostu przychodów, możliwości pozyskania żywności i nowych miejsc pracy.

Endnotes

- 1 Crilly, R. i Esteban, A. (2012). No Catch Investment. London: **nef**. Strona internetowa: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/no-catch-investment>
- 2 Crilly, R. i Esteban, A. (2012). Jobs Lost at Sea. London: **nef**. Strona internetowa: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/jobs-lost-at-sea>
- 3 Komisja Europejska. (2011) Ocena skutków dołączona do dokumentu Propozycji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/reform/sec_1416_en.pdf
- 4 Regionalny Komitet Doradczy ds. Wód Południowo-Zachodnich. (2012) Wkład SWW RAC w projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.
- 5 Le Quesne, W., Brown, M., De Oliveira, J., Casey, J. i O'Brien, C. (2013) Data-Deficient Fisheries in EU Waters. Bruksela: Parlament Europejski.
- 6 Komisja Europejska. (2012) Communication from the Commission to the Council Concerning a Consultation on Fishing Opportunities for 2013. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules/tacs/info/com_2012_278_en.pdf
- 7 Costello, C., Ovando, D., Hilborn, R., Gaines, S., Deschenes, O. i Lester, S. (2012) Status and Solutions for the World's Unassessed Fisheries. *Science* 338(6106). Doi:10.1126/science.1223389
- 8 Tinch, R., Dickie, I. i Lanz, B. (2008) Costs of Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing in EU Fisheries. Londyn: eftec. Strona internetowa: http://www.fishsec.org/downloads/1226500209_46529.pdf
- 9 Komisja Europejska. (2011) Impact Assessment of Discard Reducing Policies EU Discard Annex. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/discards/index_en.htm
- 10 Agnew, D. i in. (2009) Estimating the Worldwide Extent of Illegal Fishing. *PLOS ONE* 4(2):e4570. Doi:10.1371/journal.pone.0004570. Strona internetowa: <http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0004570>
- 11 Watling, J. (2012) Fishing Observers 'Intimidated and Bribed by EU Crews'. *The Guardian*, 18 maja 2012. Strona internetowa: <http://www.theguardian.com/environment/2012/may/18/fishing-inspectors-intimidated-bribed-crews>
- 12 Crilly, R. i Esteban, A. (2012). No Catch Investment. London: **nef**. Strona internetowa: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/no-catch-investment>
- 13 Oceana. (2011) Reforming EU Fisheries Subsidies. Światowy Fundusz na rzecz Przyrody. Strona internetowa: <http://www.wwf.eu/?201902/Reforming-EU-Fisheries-Subsidies>
- 14 Komisja Europejska, DG Mare The Evaluation of the Data Collection Framework (DCF) Lot 2: Retrospective and Prospective Evaluation on the Common Fisheries Policy, Excluding its International Dimension. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/retrospective-and-prospective-evaluation-on-common-fisheries-policy_en.pdf
- 15 Komisja Europejska. (2011) Propozycja rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/reform/com_2011_804_en.pdf
- 16 Komisja Europejska (2011). A New European Fund for the EU's Maritime and Fisheries Policies. Bruksela: Komisja Europejska.
- 17 Crilly, R. i Esteban, A. (2012). No Catch Investment. London: **nef**. Strona internetowa: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/no-catch-investment>
- 18 Komisja Europejska. (2010) Europejska Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska Morskiego. Ocena wpływu. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/marine_knowledge_2020/documents/sec_2010_999_en.pdf
- 19 Przy zastosowaniu 66% wskaźnika obecności gatunków komercyjnych w odrzutach w Wielkiej Brytanii.
- 20 Kolejne trudności analityczne związane są z faktem, iż wśród odrzutów są nie tylko ryby o niższej wartości, ale ryby tych samych gatunków, które po prostu nie osiągnęły jeszcze dojrzałości. Jeśli te nieplanowane połowy zostaną dowiezione do portu i sprzedane, wówczas zysk jest niższy od obliczanego, podczas gdy w sytuacji, gdy będzie unikać się nieplanowanych połowów w morzu, wówczas wartość tych niedojrzałych ryb wzrośnie i szacowany zysk będzie wyższy od obliczonego. Zmniejszenie odrzutów poprzez środki techniczne szacuje się na 36% (Cefas).
- 21 Organizacja ds. Zarządzania Morskiego. (2013) Catch Quota Trial 2012: Final Report. Strona internetowa: http://www.marinemanagement.org.uk/fisheries/management/documents/quotas/cqt_final2012.pdf
- 22 Komisja Europejska. (2012) Communication from the Commission to the Council Concerning a Consultation on Fishing Opportunities for 2013. Bruksela: Komisja Europejska. Strona internetowa: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules/tacs/info/com_2012_278_en.pdf
- 23 Tinch, R., Dickie, I., Lanz, B. (2008) Costs of Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing in EU Fisheries. Londyn: eftec. Strona internetowa: http://www.fishsec.org/downloads/1226500209_46529.pdf
- 24 Seafish. (2012) The Seafish Guide to Discards. Strona internetowa: http://www.seafish.org/media/Publications/SeafishGuidetoDiscards_201211.pdf

W celu ściągnięcia raportów i uzyskania dodatkowych informacji na temat działań **nef's economics** na rzecz sprawiedliwego i zrównoważonego rybołówstwa zapraszamy na www.neweconomics.org